

SCI-CONF.COM.UA

PERSPECTIVES OF CONTEMPORARY SCIENCE: THEORY AND PRACTICE

**PROCEEDINGS OF XII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
JANUARY 13-15, 2025**

**LVIV
2025**

PERSPECTIVES OF CONTEMPORARY SCIENCE: THEORY AND PRACTICE

Proceedings of XII International Scientific and Practical Conference

Lviv, Ukraine

13-15 January 2025

Lviv, Ukraine

2025

UDC 001.1

The 12th International scientific and practical conference “Perspectives of contemporary science: theory and practice” (January 13-15, 2025) SPC “Sci-conf.com.ua”, Lviv, Ukraine. 2025. 1429 p.

ISBN 978-966-8219-88-7

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Perspectives of contemporary science: theory and practice. Proceedings of the 12th International scientific and practical conference. SPC “Sci-conf.com.ua”. Lviv, Ukraine. 2025. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/xii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-perspectives-of-contemporary-science-theory-and-practice-13-15-01-2025-lviv-ukrayina-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: lviv@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2025 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2025 Authors of the articles

МІЖГАЛУЗЕВА ВЗАЄМОДІЯ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ МЕДИЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ УЧНІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Водолажський Максим Леонідович,
к.мед.н., заст. директора ДУ «ІОЗДП НАМН»
Страшок Лариса Анатоліївна,
д.мед.н., проф., завідувачка відділення
наукової організації медичної допомоги школярам та підліткам
Кошман Тетяна Володимирівна,
н.с. відділу науково-медичної інформації
та патентно-ліцензійної роботи
Фоміна Тетяна Вадимівна,
ст.н.с. відділу науково-медичної інформації
та патентно-ліцензійної роботи,
Завеля Еліна Михайлівна
к.мед.н., ст.н.с. відділення наукової
організації медичної допомоги школярам та підліткам,
ДУ «Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків НАМН України»,
м. Харків, Україна

Вступ. Важливе соціально-економічне значення для держави, внесок у майбутнє з короткостроковою перспективою має організація належного медичного обслуговування учнів закладів загальної середньої та професійної освіти. У роботі системи охорони здоров'я сформовано уніфіковане уявлення про структурну організацію системи міжгалузевих факторів та функцій, що супроводжують процес надання медичних послуг підростаючому поколінню. Практика медичного забезпечення дітей, підлітків та учнівської молоді вимагає вивчення проблем системи для ефективного управління і своєчасного прийняття комплексних рішень щодо підвищення якості здійснення вказаних послуг для цього контингенту населення. Зокрема, для медичного супроводження учнів вагоме оптимальне функціонування взаємозв'язків, що ґрунтуються на взаємодії та співпраці галузей охорони здоров'я та освіти, співробітництва їхніх ланок.

Ціль роботи. Визначити особливості міжгалузевої взаємодії закладів охорони здоров'я та освіти щодо питань організації медичного обслуговування учнів.

Матеріали та методи. У 2024 році методом опитування за допомогою спеціально розробленої анкети було досліджено міжгалузеву взаємодію закладів охорони здоров'я та освіти у питаннях медичного обслуговування учнів. Заповнення анкети відбувалося у електронному форматі Google форми. В опитуванні прийняли участь 128 лікарів, які надають медичну допомогу учням.

Результати та обговорення. Респондентам було запропоновано ряд питань щодо особливостей міжгалузевої та міжсекторальної взаємодії лікарів з іншими спеціалістами у практичній роботі, співпраці з психологами і колегами в медичних установах, характеру співробітництва з фахівцями закладів освіти (адміністрацією, педагогами, фахівцями психологічної служби тощо), офіційних та неформальних домовленостей у процесі медичного обслуговування учнів. Дослідження визначеного питання продовжується, проте можливо представити певні результати.

За відповідями лікарів встановлено, що 7,8% респондентів мають договір щодо медичного обслуговування учнів чи співпрацю з навчальним закладом і 1,6% респондентів мали офіційний договір у довоєнний час, більшість (79,7%) респондентів договорів на сьогодні не мають. Серед інших форм співробітництва (у 12,5% випадків) лікарі безпосередньо працюють у закладах освіти або мають усну домовленість, іноді на добровільних засадах приймають участь в медоглядах, державних іспитах, читають лекції по запити учням, батькам, педагогам, психологам, представникам адміністрації освітніх закладів; взаємодіють з Департаментом науки і освіти 5,5% респондентів.

Провідну роль навчальним закладам у співробітництві надають 16,3% лікарів. Сподіваються на допомогу шкільних психологів у роботі з дітьми та підлітками 41,4% лікарів. За оцінкою опитаних, на сьогоднішній день, співпраця з навчальним закладом «достатня» (23,4% лікарів), «недостатня» (31,3% лікарів), «відсутня або майже відсутня» (45,3% лікарів). Натомість з

лікувально-профілактичним закладом (ЛПЗ) є договір у роботі 46,1% респондентів, в інших випадках договір відсутній, або основним місцем роботи медичних працівників є саме ЛПЗ. При цьому «достатньою» співпрацю з ЛПЗ оцінюють більшість (62,3%) фахівців з охорони здоров'я, «недостатньою» - 22,7% опитаних, «практично відсутньою» - 15,0% опитаних.

Згідно законодавства співпраця також можлива на основі договору між ФОПом і закладом охорони здоров'я. З практики медичних працівників у 7,8% ЛПЗ є договір з сімейним лікарем-ФОП і взаємодію з цією ланкою медичної галузі вважають «достатньою» 15,6% респондентів. Інші вважають взаємодію з ФОПами поки що «недостатньою» або «відсутньою» (15,6% і 68,8% респондентів відповідно).

Стосовно співпраці лікарів з колегами і психологами в закладах охорони здоров'я визначено, що 57,0% лікувально-профілактичних закладів мають психолога у штаті, проте в 43,0% ЛПЗ психолог відсутній; 27,3% респондентів вказали на кадрову проблему на місцях - недостатньої кількості або відсутності лікарів окремих «вузьких» спеціальностей (дитячих фахівців з офтальмології, неврологів, невропатологів, кардіоревматологів, інших).

В опитуванні медичних фахівців було питання: «Чи вважаєте Ви за доцільне обслуговування школярів та підлітків підлітковим / шкільним лікарем?». Відповіді свідчать про різні погляди респондентів: «Так, доцільним обслуговування школярів та підлітків підлітковим / шкільним лікарем» вважають переважна більшість респондентів – 72,7% опитаних; «Ні, це не доцільно» вважають 27,3% опитаних. Лікарями було висловлено декілька цінних думок щодо цього питання: «достатньо педіатра»; «лікар повинен бути у складі КНП «Дитяча поліклініка» або координувати фахівцем з медичною освітою, як відповідальним при управлінні освіти, або за договором з ЛПЗ»; «Підлітковий лікар в КДЦ веде підлітків, має узагальнену інформацію по всіх нозологіях, знає особливості підліткового віку». Також респонденти підкреслили, що у шкільних медичних працівників дуже низька заробітна плата (майже відсутня фінансова мотивація для роботи у школі).

Опитані лікарі поскаржилися на недостаню взаємодію з адміністрацією та колективом педагогів у загальноосвітніх навчальних закладах. На їхню думку, це пов'язано з різними завданнями і цілями у Міністерстві охорони здоров'я та Міністерстві науки і освіти. За відповідями медичних працівників, з погляду освітян, вважається, що робота медичних працівників щодо обслуговування учнів не головна для освітнього закладу. Зокрема, лікарі відмічають проблеми взаємодії, коли до загальноосвітніх закладів зараховуються не вакциновані діти, коли фахівці психологічної служби не проводять індивідуальної роботи з дітьми і підлітками, а свою роботу базують виключно на загальному колективному тестуванні учнів. Іноді буває, що адміністрація школи заважає у виконанні службових обов'язків фахівцям з охорони здоров'я, на це вказали 15,4% респондентів.

Проте, у більшості випадків між медиками і адміністрацією навчальних закладів існує порозуміння, і освітяни сприяють виконанню службових обов'язків медичних працівників. Так, адміністрація закладу освіти «завжди сприяє у роботі» відповіли 46,2% опитаних і «іноді сприяє у роботі» - 38,5% опитаних. В цілому допомогу від адміністрації навчальних закладів як «достатню» оцінюють 67,5% лікарів і як «недостатню» - 38,5% лікарів.

Висновки. Аналіз результатів опитування лікарів, які надають медичну допомогу школярам та підліткам, дозволив: розглянути потребу практичної ланки охорони здоров'я в міжгалузевій і міжсекторальній взаємодії щодо якісного медичного обслуговування учнів закладів загальної середньої та професійної освіти; підкреслити вагомість офіційного співробітництва з закладами освіти у практиці медичного обслуговування дітей і підлітків (лише 23,4% лікарів вважають зазначену співпрацю «достатньою»); підняти проблему наявності для надання медичних і психологічних послуг підростаючому поколінню психологів і лікарів «вузьких» спеціальностей (на місцях у 27,3% випадків не має лікарів певної спеціалізації). Комплексний підхід до медичного обслуговування учнів передбачає активну участь батьків і місцевих закладів

охорони здоров'я, медичних працівників, а також усіх членів шкільного співтовариства, включаючи шкільну адміністрацію, психологів, викладачів, шкільних медичних фахівців. Вдосконалення управління системою організації медичного обслуговування учнів потребує подальших комплексних рішень і розробки оптимальних принципів взаємодії між галузями освіти та охорони здоров'я, закликає створювати сприятливі можливості для співпраці між різними сферами з метою поліпшення якості медичної допомоги дітям і підліткам.